Чи програв Путін протест НАТО? Аналіз останніх подій

Віктор БЕДЬ
Редакція міжнародних новин
газети «Срібна Земля»
11 вересня 2025 р.

Останнє порушення повітряного простору Польщі з боку Росії, коли десятки дронів проникли над територією держави-члена НАТО й були збиті польськими та союзними силами ППО, стало серйозним сигналом для всього демократичного світу. Це не просто технічний інцидент, а відкрите випробування рішучості ЄС, США та Альянсу НАТО.

Водночас візит Володимира Путіна до Китаю 31 серпня – 3 вересня 2025 року, його участь у параді 3 вересня в Пекіні разом із Сі Цзіньпіном і Кім Чен Ином, а також переговори за участю Ірану підтвердили: агресивна політика Кремля має ідеологічних та політичних союзників у так званому «авторитарному клубі».

Що сталося

10 вересня 2025 року Польща повідомила про щонайменше дев'ятнадцять безпілотників, які під час масштабної атаки Росії на Україну увійшли в польський повітряний простір. Це перший випадок від початку повномасштабної війни, коли країна-член НАТО відкрила вогонь по російських цілях на власній території. Польські ВПС, за підтримки літаків союзників і наземних комплексів ППО, оперативно знешкодили загрозу.

Прем'єр-міністр Дональд Туск назвав інцидент «провокацією великого масштабу» та ініціював консультації за статтею 4 НАТО. У відповідь Альянс і ЄС підтвердили факт порушення, наголосили на єдності й мобілізували додаткові сили для посилення оборони східного флангу.

Москва традиційно заперечила наміри атакувати Польщу, а Мінськ навіть заявив, що «дрони збилися з курсу через роботу радіоелектронної боротьби». Це черговий приклад маніпуляцій та ухиляння від відповідальності.

Оцінка інциденту

На перший погляд, Кремль програв. Його дрони були збиті, Польща й НАТО відреагували оперативно, Альянс продемонстрував єдність. Захід надіслав сигнал, що подібні провокації не залишатимуться без відповіді. Але якщо оцінювати стратегічно, то Путін досяг своєї мети. Він протестував готовність НАТО до дій, змусив союзників витратити ресурси, тимчасово закрив аеропорти й створив атмосферу загрози. Це демонстративне зневажання міжнародного права та відкрита демонстрація цинізму: Кремль показує, що може дозволити собі порушувати кордони НАТО і при цьому сподіватися уникнути прямої ескалації.

Саме тому твердження британського екс-офіцера Тобі Дікінсона про те, що спроба Путіна «провалилася», виглядає надто оптимістичним. Так, військовий результат для Кремля був мінусовим, але політична й психологічна гра продовжується — і саме в ній Москва прагне брати гору.

Геополітичний контекст

Інцидент у Польщі відбувся буквально відразу після візиту Путіна до Китаю 31 серпня – 3 вересня 2025 року. Там він разом із Сі Цзіньпіном і Кім Чен Ином узяв участь у військовому параді 3 вересня в Пекіні. Сам факт демонстративної присутності трьох диктаторів на спільному заході став сигналом світові: формується політичний і військово-економічний альянс, який не приховує своєї антизахідної спрямованості.

До цього «авторитарного клубу» додається й Іран, що вже постачає Росії зброю та технології для війни проти України. Аналітики зазначають: хоча економічна взаємодія між цими режимами ще обмежена й нерівномірна, саме вона створює «подушку безпеки» для воєнної економіки Росії та підживлює її агресивність.

Прогнози

Росія й надалі намагатиметься тестувати «сіру зону» безпеки, використовуючи дрони, ракети й інші дешеві засоби тиску на сусідні держави НАТО. Подібні інциденти можуть повторюватися в Польщі, країнах Балтії та Румунії.

У відповідь союзники посилюватимуть ППО та процедури перехоплення. У найближчі місяці можна очікувати розгортання додаткових комплексів Patriot, IRIS-T та SAMP-T на східному фланзі, а також активніших чергувань літаків НАТО.

Паралельно ЄС і США пришвидшуватимуть санкційний тиск на військово-промисловий комплекс Росії та його посередників у Китаї, КНДР та Ірані. Одним із пріоритетів стане перекриття каналів постачання компонентів для дронів.

Рекомендації

Україна та її союзники повинні діяти рішучіше:

По-перше, необхідне створення спільного куполу ППО над західними областями України та прикордонними територіями НАТО. Це дозволить збивати дрони ще до їхнього входження в повітряний простір ЄС.

По-друге, варто активізувати спільні програми з протидії безпілотним загрозам, інтегрувати системи спостереження та обміну даними між Україною та державами НАТО.

По-третє, санкційна політика повинна поширюватися на весь ланцюг постачання — від виробників до посередників і перевізників у третіх країнах.

І найважливіше: слід розуміти, що військове та збройне посилення України з боку ЄС, США, інших демократичних держав та НАТО — це водночас і посилення безпеки самого ЄС і демократичного світу. Чим швидше Україна буде прийнята до Європейського Союзу, тим стратегічно вигідніше це буде і для самого ЄС, і для НАТО.

Висновок

Путін не відмовився від війни як інструменту політики. Його зухвалість після візиту до Китаю лише посилилася. Він демонструє зневагу до міжнародного права, пробує нав'язати світові логіку сили й безкарності.

Водночас єдність НАТО, швидка реакція Польщі та підтримка союзників засвідчили, що Кремль не може діяти абсолютно безкарно. Але цього замало. Лише системне посилення України та інтеграція її до європейських і євроатлантичних структур здатні стати справжнім щитом для Європи й усього демократичного світу.

Джерела

1. Reuters — Poland downs Russian drones in its airspace, becoming first NATO member to fire during Ukraine war, 10 вересня 2025.
2. Reuters — How united is the 'autocratic alliance' challenging the West?, 10 вересня 2025.
3. AP News — A summit and parade in China may signal a geopolitical shift, 3 вересня 2025.
4. Reuters — Xi hosts 'old friend' Putin, Kim ahead of military parade, 2 вересня 2025.
5. Офіційний сайт Президента РФ (Kremlin.ru) — повідомлення про візит Путіна до КНР, 31 серпня – 3 вересня 2025.